

<https://doi.org/10.5817/RPT2017-2-3>

VÝKON PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA AKO ZNEUŽITIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA NA TRHU – ROZSUDOK HUAWEI V ZTE

KATARÍNA KESSELOVÁ¹

ABSTRAKT

Príspevok poskytuje stručný prehľad vplyvu súťažného práva na duševné vlastníctvo, predovšetkým na licencovanie predmetov priemyselného práva, ktoré sú súčasťou technického štandardu. Opísaný je postup tvorby štandardov a tzv. FRAND záväzky. Príspevok sa venuje okolnostiam, za ktorých držiteľ práva duševného vlastníctva nie je oprávnený uplatniť zdržovací nárok voči nelicencovanému používateľovi. Následne popisuje, ako sa princíp „osobitných okolností“ odlišne interpretoval v judikatúre ESD (Magill, IMS Health), postupe Európskej komisie (Microsoft, Samsung) a rozsudku SDEÚ vo veci Huawei v ZTE. V závere konštatujeme, že základné právo majiteľa patentu nevyhnutného pre normu (práva vylúčiť ostatných) môže byť obmedzené na základe článku 102 ZFEÚ v dôsledku legitímnych očakávaní vytvorených u tretích strán ochotných rokovať o licenčných podmienkach.

KEÚČOVÉ SLOVÁ

Patent nevyhnutný pre normu, zneužitie dominantného postavenia, predbežné opatrenie, stanovenie štandardov, licenčné poplatky, hospodárska súťaž

---

¹ JUDr. Mgr. Katarína Kesselová je absolventkou Právnickej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach a Prešovskej univerzity v Prešove. V súčasnosti pôsobí ako advokátska koncipientka v Košiciach. Kontaktný e-mail je k.kessel@protonmail.ch.

ABSTRACT

The paper provides a brief overview of the antitrust issues involving intellectual property, particularly regarding licensing technology essential to a standard. We describe main features of standard-setting process and the so-called FRAND commitments. The paper discusses the circumstances under which an IP right holder is not entitled to seek injunctive relief against an unlicensed implementer. Next, it observes that the application of the “exceptional circumstances” principle led to different interpretations in European case-law (Magill, IMS Health), European Commission’s approach (Microsoft, Samsung) and judgment of the CJEU in Huawei v ZTE. We conclude that the fundamental right of an essential patent holder (the right to exclude), could be subject to limitations under Article 102 TFEU due to legitimate expectations created among willing licensees.

KEYWORDS

Standard Essential Patent, Abuse of a Dominant Position, Injunction, Standard-setting, Royalties, Competition

1. ÚVOD

Ochrana práv duševného vlastníctva a právo hospodárskej súťaže sledujú spoločný cieľ – podporu tvorby a inovácie. Aj tu platí, že ak dvaja robia to isté, nie je to to isté. Regulácia hospodárskej súťaže má brániť dominantným podnikom v zneužívaní ich silnej pozície na trhu. Priemyselné práva naopak poskytujú pôvodcom výlučné (hoc časovo obmedzené) právo monopolného využívania výsledkov ich tvorivej duševnej činnosti. Už definovanie základných prístupov týchto dvoch odvetví práva („bránenie zneužívaniu dominantného postavenia“ a „garantovanie výlučného práva“) implikuje istý konflikt a neistotu u dotknutých subjektov práv.

V článku uvedieme prípady stretu uvedených právnych noriem a popíšeme závery, ktorými sa súdna prax snaží dosiahnuť žiaducu konzistenciu právneho poriadku. Ide najmä o stanovenie podmienok, za ktorých môže súťažné právo zasiahnuť do základného oprávnenia držiteľa práva z du-

ševného vlastníctva, a to práva na výlučné využívanie vynálezu.² Zameriame sa na primárne a sekundárne právo EÚ a judikatúru Súdneho dvora Európskej únie³ predovšetkým v sektore vývoja smartfónov.

Príspevkom sa taktiež snažíme poukázať na to, že hoci je samou podstatou patentu výlučné právo⁴ majiteľa k vynálezu, pre technologický rozvoj je rovnako dôležité aj opačné smerovanie – zdieľanie patentových portfólií. Aj tí najväčší konkurenti totiž majú záujem na kompatibilite svojich výrobkov, čo je na prospech nielen jednotlivým spotrebiteľom, ale v konečnom dôsledku aj trhovej súťaži, ktorá sa nachádza v pomyselnom strede Vennovho diagramu týchto dvoch právnych odvetví.

2. KEDY JE ODMIETNUTIE POSKYTNUTIA LICENCIE ZNEUŽITÍM DOMINANTNÉHO POSTAVENIA?

Majiteľ patentu má výhradné právo rozhodnúť o udelení licencie na používanie svojho duševného vlastníctva a právo brániť tým, ktorým súhlas neuodelil v jeho využívaní.⁵ V prípade majiteľa patentu s dominantným postavením na trhu by takéto konanie, inak súladné s právnou úpravou, mohlo byť posúdené ako zneužitie dominantného postavenia podľa čl. 102 Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie⁶ (ďalej ako „ZFEÚ“). Je potrebné dodať, že samotné dominantné postavenie (existencia výlučného práva majiteľa patentu *per se*) nie je protisúťažné. Problematické je až

² CZAPRACKA, Katarzyna. *Intellectual property and the limits of antitrust: a comparative study of US and EU approaches*. Cheltenham: Edward Elgar, 2009. ISBN 9781847209252. s. 38.

³ Súdny dvor EÚ sa venoval hľadaniu náležitej rovnováhy medzi ochranou nositeľov autorských práv a ochranou slobody podnikania napr. v rozsudku tretej komory Súdneho dvora zo dňa 24. novembra 2011 vo veci Scarlet Extended SA v Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM) C-70/10.

⁴ Bez súhlasu majiteľa patentu nikto nesmie vyrábať, využívať, používať, ponúkať alebo uvádzať na trh, alebo na tento účel skladovať či dovážať výrobok, ktorý je predmetom patentu. Ďalej pozri § 15 zákona č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon).

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mím. vyd. 17/002, s. 32).

⁶ „Akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikateľmi sa zakazuje ako nezlučiteľné s vnútorným trhom, ak sa tým môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.“ Článok 102 ZFEÚ ďalej okrem generálnej klauzuly uvádza demonštratívne príklady zneužívania dominantného postavenia na trhu.

jeho zneužitie. Teóriu „osobitných okolností“, za splnenia ktorých je odmietnutie poskytnutia licencie zneužitím dominantného postavenia, použil Súdny dvor v roku 1995 v prípade *Magill*⁷. Súd poskytol návod na vyváženie práv duševného vlastníctva (v danom prípade práva autorského) a všeobecného záujmu na ochrane hospodárskej súťaže.

3. MAGILL

Írska spoločnosť *Magill* zamýšľala vydávať prehľad všetkých televíznych programov v danej dobe v krajine dostupných. Vysielačia, ktorí zverejňovali program svojich vlastných staníc, jej odmietli poskytnúť potrebné údaje a argumentovali, že informácie o programe sú predmetom autorského práva. Je vhodné podotknúť, že obsahom televízneho programu sú informácie, ktoré väčšina právnych poriadkov nepovažuje za predmet autorského práva. Avšak common law jurisdikcia, z ktorej pochádzali vysielačia v prípade *Magill*, priznávala autorskoprávnu ochranu aj funkčnému a utilitaristickému obsahu,⁸ ako je prehľad TV vysielačia. Súdny dvor skonštatoval, že vzhľadom na absenciu komunitárnej harmonizácie v tejto oblasti, musí byť akceptované autorské právo členského štátu, ktoré poskytuje ochranu aj TV prehľadom.

Európska komisia nariadila vysielačom poskytnúť spoločnosti *Magill* požadované informácie o TV vysielači. Súdny dvor rozhodnutie Komisie potvrdil. Uviedol, že v tomto prípade ide o „osobité okolnosti,“ pretože informácie o programe boli nevyhnutné na vytvorenie TV prehľadu, o ktorý mali spotrebiteľia záujem. Odmietnutím poskytnutia licencie vysielačia znemožnili vytvorenie nového produktu a monopolizovali sekundárny (nadväzujúci) trh.⁹

Okolnosti, ktoré súd považoval za hodné zreteľa pri posudzovaní, či dochádza k zneužitiu dominantného postavenia, možno zhrnúť nasledovne: (1) neexistuje ani potenciálny substitút k chránenému predmetu duševného

⁷ Rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev zo dňa 6. 4. 1995 vo veci *Radio Telefis Eireann (RTE) a Independent Television Publications Ltd (ITP) v Commission of the European Communities*. (spojené konania C-241/91 P and C-242/91 P).

⁸ STAMATOUDI, A. Irini. *Copyright and multimedia products: a comparative analysis*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. ISBN 0521808197. s. 88.

vlastníctva a jeho použitie je v hospodárskej súťaži nevyhnutné, (2) žiadateľ o licenciu má zámer poskytovať výrobok alebo službu, ktorú majiteľ práva duševného vlastníctva neposkytuje, a existuje potenciálny záujem o tento produkt alebo službu zo strany spotrebiteľov, (3) neposkytnutie licencie by vylúčilo súťaž na sekundárnom (nadväzujúcom) trhu, (4) odmietnutie poskytnutia licencie nie je z objektívnych dôvodov ospravedlniteľné.¹⁰

Otázka okolností, za ktorých je možné považovať odmietnutie poskytnutia licencie zo strany dominantného držiteľa práva duševného vlastníctva za zneužitie jeho postavenia, bola následne predmetom rozhodnutia vo veci *IMS Health*¹¹ (2004) a taktiež v prípade *Microsoft Corp.* (2012), ktorý popíšeme bližšie.

4. MICROSOFT CORP.

Európska komisia v roku 2004 prijala rozhodnutie,¹² v ktorom konštatovala, že spoločnosť Microsoft zneužila dominantné postavenie na trhu s operačnými systémami. Spoločnosť odmietla poskytnúť softvérové protokoly konkurentom, ktoré by im umožnili vyvíjať a distribuovať vlastné produkty na trhu operačných systémov pre servery pracovnej skupiny. Komisia nariadila spoločnosti sprístupniť informácie potrebné na prepojenie s Microsoft Windows a povoliť ich používanie za primeraných a nediskriminačných podmienok. V roku 2008 Komisia skonštatovala, že túto povinnosť Microsoft nesplnil a uložila spoločnosti pokutu vo výške 899 mil. eur.

⁹ Trh v ďalšej fáze výrobného/distribučného reťazca, napríklad distribúcia a predaj motorových vozidiel, je dolný (následný) trh pre výrobu motorových vozidiel. Pozri EURÓPSKA KOMISIA: *Slovník termínov používaných v politike hospodárskej súťaže EÚ*. [online] 2008. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://wwwold.justice.sk/dwn/17/slovník/slovník_termínov_HS.rtf

¹⁰ AHLBORN, Christian, EVANS, S. David a PADILLA, A. Jorge. The Logic & Limits of the "Exceptional Circumstances Test" in Magill and IMS Health. In: *Fordham International Law Journal*. 2004, Vol. 28.

¹¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev zo dňa 29. 4. 2004 vo veci *IMS Health GmbH & Co. OHG* (Case C-418/01).

¹² Rozhodnutie 2007/53/ES, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 82 [ES] a článku 54 Dohody o EHP vedené proti spoločnosti Microsoft Corp. (vec COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (Ú. v. EÚ L 32, 2007, s. 23).

Microsoft bol prvou spoločnosťou v histórii politiky hospodárskej súťaže v EÚ, ktorej bola uložená pokuta za nedodržanie predchádzajúceho rozhodnutia Komisie.¹³

Microsoft podal na Všeobecnom súde návrh na zrušenie tohto rozhodnutia, event. na zrušenie penále alebo zníženie jeho výšky. Všeobecný súd v rozsudku *Microsoft Corp. proti Európskej komisii*¹⁴ potvrdil podstatu rozhodnutia Komisie o uložení penále, ale znížil výšku na 860 miliónov eur.

Všeobecný súd (s poukazom na rozsudok vo veci *IMS Health*) uviedol, že na to, aby bolo možné kvalifikovať odmietnutie zo strany nositeľa autorského práva, poskytnúť prístup k výrobku alebo k službe nevyhnutnej na výkon danej činnosti ako zneužitie, stačí, aby boli splnené tri kumulatívne podmienky, a to že toto odmietnutie je (i) prekážkou vytvorenia nového produktu, po ktorom existuje potenciálny dopyt spotrebiteľov, že (ii) odmietnutie nie je odôvodnené a (iii) je spôsobilé vylúčiť akúkoľvek hospodársku súťaž na odvodenom trhu.¹⁵

5. OSOBITNÉ OKOLNOSTI

Odmietnutie poskytnutia licencie môže byť zneužitím dominantného postavenia v zmysle článku 102 ZFEÚ len v prípade *osobitných okolností*. Takýto bol záver Súdneho dvora v prípade *Magill*, kde autorské právo vysielateľa k prehľadu programu vylučovalo, aby iná osoba mohla vydávať komplexný prehľad dostupných TV programov, pričom neexistoval žiadny substitút k požadovanému predmetu autorského práva. Ak je substitút možný,¹⁶ do exkluzivity práv nositeľa by sa nemalo zasahovať.

Osobitnou je aj situácia, ak právo k duševnému vlastníctvu umožňuje majiteľovi rozšíriť svoju dominantnú pozíciu z jedného trhu na iný. Rozširovanie dominantného postavenia neposkytnutím informácií potrebných pre interoperabilitu môže byť rovnako zneužitím dominantného posta-

¹³ EURÓPSKA KOMISIA: *Správa o politike hospodárskej súťaže za rok 2008*. [online] 2009. Dostupné na: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-1241_sk.pdf

¹⁴ Rozsudok Všeobecného súdu (druhá komora) z 27. 6. 2012 vo veci *Microsoft Corp. proti Európskej komisii*. (T-167/08). ECLI:EU:T:2012:323.

¹⁵ Bod 139 rozsudku vo veci *Microsoft Corp. proti Európskej komisii* (T-167/08).

¹⁶ Tzv. „inventing around a patent“.

venia.¹⁷ V prípade, že je využitie predmetu práva duševného vlastníctva nevyhnutné na to, aby konkurent vstúpil na iný alebo súvisiaci trh, odmietnutie poskytnutia licencie by malo byť považované porušenie čl. 102 ZFEÚ.¹⁸ Ide najmä o situácie, ak je právom chránená technológia trhovým štandardom.

6. ŠTANDARDIZÁCIA A „PATENTY NEVYHNUTNÉ PRE NORMU“

Ako sa určitá technológia v oblasti informačno-komunikačných technológií stane štandardom? Môže sa prirodzene rozšíriť do tej miery, že vytvorí tzv. *de facto* štandard, ako v prípade Portable Document Format („PDF“). Formálny proces stanovenia technických noriem sa odohráva na pôde štandardizačných organizácií, akými sú Európsky telekomunikačný štandardizačný inštitút¹⁹ („ETSI“) alebo Inštitút Elektrických a Elektronických Inžinierov²⁰ („IEEE“). K štandardom stanoveným v rámci týchto organizácií patrí: technológia Bluetooth, bezdrôtové širokopásmové technológie (WiFi), technológia na kompresiu videa (H.264), telekomunikačné štandardy (4G LTE), Universal Serial Bus („USB“), Hypertext Transfer Protocol („HTTP“).

Členmi štandardizačných organizácií sú zástupcovia daného technického odvetvia. Stanovenie štandardu je obvykle podmienené využitím značného počtu patentov vlastnených týmito členmi. Ak je zahrnutie niektorého patentu nevyhnutné na dosiahnutie priemyselného štandardu, označuje sa ako „patent nevyhnutný pre normu“ („standard-essential patent“ alebo skrátené „SEP“).

V prípade „bežného“, nie SEP patentu je pre druhého výrobcu zvyčajne možné navrhnúť vlastné technické riešenie iným spôsobom, bez využitia

¹⁷ EURÓPSKA KOMISIA: *DG Competition discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses*. [online] 2005. Dostupné na: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/discpaper2005.pdf>

¹⁸ THE MAX PLANCK INSTITUTE FOR INTELLECTUAL PROPERTY, COMPETITION AND TAX LAW: *Comments of the Max Planck Institute for Intellectual Property, Competition and Tax Law (Munich) on the DG Competition discussion paper of December 2005 on the application of Article 82 of the EC Treaty to exclusionary abuses* [online] 2006. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/047.pdf>

¹⁹ European Telecommunications Standards Institute.

²⁰ Institute of Electrical and Electronics Engineers.

technológie chránenej patentom, pri súčasnom zachovaní kľúčovej vlastnosti technológie. Avšak v prípade „patentu nevyhnutného pre normu“ výrobca nemá inú možnosť ako pri vlastnom technickom riešení využiť duševné vlastníctvo inej osoby, pokiaľ má záujem vyrobiť zariadenie spĺňajúce technickú normu, napr. smartfón technológiu 4G LTE.

Interné pravidlá štandardizačných organizácií vyžadujú od členov, ktorí sa podieľajú na procese stanovenia štandardu, aby včas informovali o svojich relevantných patentoch a patentových prihláškach. Zároveň sa od člena organizácie požaduje, aby sa vo forme vyhlásenia zaviazal poskytovať svoje práva vyplývajúce zo SEP patentu za spravodlivých, primeraných a nediskriminačných podmienok – označované akronymom FRAND (*fair, reasonable, and nondiscriminatory*) ostatným členom štandardizačnej organizácie alebo niekedy aj tretím osobám. V opačnom prípade by majiteľ patentu zahrnutého v štandarde mohol podmieňovať prístup záujemcov o licenciu k danému SEP zaplatením takých vysokých licenčných poplatkov, že by im využívanie štandardizovanej technológie prakticky znemožnil. V spore *Microsoft Corp. v Motorola, Inc*²¹ napríklad Motorola požadovala za implementáciu jej SEP patentov (H.264²² a 802.11²³) na konzolách Xbox a operačnom systéme Windows licenčný poplatok vo výške 6 až 8 dolárov za koncové zariadenie, pričom súd dospel k záveru, že FRAND licencií zodpovedá výška 0.00555 dolára za H.264 na zariadenie a 0.03471 dolára za 802.11 na zariadenie. Od výrobcu teda majiteľ SEP patentu požadoval viac ako 100-násobok súdom určenej hodnoty licencie.

Právny charakter vyhlásenia FRAND sa v teórii aj praxi posudzuje rôzne. Prevláda názor, že vyhlásenie o poskytnutí licencie za podmienok FRAND nie je samo osebe licenciou, iba zaväzuje k súkromnoprávnemu rokovaniu bez intervencie štandardizačnej organizácie. Niektorí autori považujú FRAND vyhlásenie za *záväzok*, ktorého porušenie môže znamenať zodpo-

---

²¹ Rozsudok US District Court Western District of Washington at Seattle zo dňa 25. 4. 2013 vo veci *Microsoft Corp. v Motorola, Inc.*, C10-1823JLR.

²² H.264 video compression standard.

²³ 802.11 (Wi-Fi) wireless local area networking standard.

vednosť podľa práva hospodárskej súťaže,²⁴ iní priamo za zmluvu,²⁵ ktorú držiteľ SEP dobrovoľne uzatvoril so štandardizačnou organizáciou. Nemecké súdy však takéto argumenty odmietli. Súd v Mannheime napríklad opakovane uviedol, že FRAND vyhlásenia nezakladajú záväzok, pretože nie sú dostatočne určité a taktiež absentuje vôľa uzatvoriť záväzkový vzťah.²⁶ High court of Justice v prípade *Unwired Planet v Huawei*²⁷ povahu FRAND vyhlásenia posúdil nasledovne: vnútorné pravidlá štandardizačnej organizácie ETSI²⁸ sa riadia francúzskym právom, rovnako ako samotné FRAND vyhlásenie. Na základe vyjadrenia znalcov francúzskeho práva a princípu „stipulation pour autrui“ (voľne preložené ako zmluva v prospech tretej osoby) rozhodol, že FRAND vyhlásenie držiteľa SEP vytvára práva v prospech tretích osôb. Domnelý narušiteľ práv k SEP je preto spôsobilý domáhať sa splnenia tohto vyhlásenia držiteľom SEP.

S cieľom predchádzať situáciám nazývaným *patent hold-up*, keď vlastníck SEP požaduje neprimerané licenčné poplatky pod hrozbou zdržovacej žaloby, štandardizačné organizácie vyžadujú, aby majitelia pre štandard nevyhnutých patentov tieto vopred identifikovali vo svojom patentovom portfóliu a zároveň, aby sa zaviazali k poskytnutiu licencie za podmienok FRAND. Je možný aj opačný scenár tzv. *patent hold out*, keď narušiteľ práv využíva svoju ekonomickú silu a vyhýba sa zaplateniu akejkoľvek odmeny, neprimerane natahuje rokovania o výške licencie s cieľom prinútiť držiteľa pa-

²⁴ PETIT, Nicolas. EU Competition Law Analysis of FRAND Disputes in *The Cambridge Handbook of Technical Standardization Law*, Jorge L. Contreras, ed., Cambridge University Press, Forthcoming 2017. s. 2.

²⁵ BROOKS Roger G. & GERADIN Damien. *Taking Contracts Seriously: The Meaning of the Voluntary Commitment to Licence Essential Patents on “Fair and Reasonable” Terms*. [online] 2010. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: https://www.cravath.com/files/Uploads/Documents/Publications/3233990_1.pdf

²⁶ MAUME, Philipp. Huawei ./. ZTE, or, how the CJEU closed the Orange Book. In *Queen Mary Journal of Intellectual Property*. Online ISSN 20459815 [online] 2016. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <https://www.elgaronline.com/view/journals/qmjip/6-2/qmjip.2016.02.04.xml>

²⁷ Rozsudok High Court of Justice zo dňa 5. 4. 2017 vo veci *Unwired Planet International Ltd v Huawei Technologies Co. Ltd and Huawei Technologies (UK) Co. Ltd* (EWHC 711 (Pat)).

²⁸ EUROPEAN TELECOMMUNICATIONS STANDARDS INSTITUTE: *ETSI Intellectual Property Rights Policy*. [online] 2017. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na <http://www.etsi.org/images/files/IPR/etsi-ipr-policy.pdf>

tentu akceptovať nižšiu než primeranú výšku licencie. Menší a ekonomicky slabší držitelia patentu môžu preferovať nevýhodné licenčné podmienky pred časovo a finančne nákladným sporom o porušení práv k patentu.

FRAND záväzok predstavuje istú protihodnotu či *quid pro quo* k patentu, ktorý sa má stať súčasťou štandardu. Majiteľ SEP patentu tým zvolí pred vyššou cenou licencie na jedno zariadenie síce cenu nižšiu, avšak s vedomím, že jeho patent bude používaný na oveľa väčšom počte koncových zariadení.

7. LICENČNÉ SPORY TÝKAJÚCE SA PATENTOV NEVYHNUTNÝCH PRE NORMU

V typickom spore v tejto oblasti vlastník SEP uplatňuje prostriedky právnej ochrany voči osobe, ktorá štandardizovanú technológiu využíva bez potrebnej licencie. Vlastník SEP podá návrh na vydanie súdneho opatrenia s cieľom buď zabrániť konkurentovi používať patenty nevyhnutné pre normu vo svojich výrobkoch, alebo uložiť mu povinnosť stiahnuť z trhu zariadenia, ktoré SEP už využívajú.

Žalovaná strana, nelicencovaný používateľ patentu nevyhnutného pre normu, na obranu proti žalobe môže namietat' zneužitie dominantného postavenia majiteľom SEP podľa článku 102 ZFEÚ. Druhou možnosťou žalovanej strany je obrana pomocou „FRAND námietky“, keď sa snaží preukázať, že bola ochotná zaplatiť licenciu za použitie SEP, avšak majiteľ patentu nepristúpil na dohodu za FRAND podmienok. Nie je prekvapujúce, že vlastník SEP a záujemca o licenciu majú často odlišnú predstavu o „spravodlivej, primeranej a nediskriminačnej“ výške licencie. (Štandardizačná organizácia sa na týchto sporoch o vyčíslení FRAND licencie nezúčastňuje.)

Druhý možný scenár sporu z patentu nevyhnutného pre normu sa začína na podnet nelicencovaného používateľa SEP, ktorý pred Európskou komisiou alebo národným protimonopolným úradom iniciuje konanie o zneužívaní dominantného postavenia majiteľom SEP patentu. Takúto sťažnosť podali v roku 2005 Ericsson, Nokia, Panasonic a ďalší proti spoločnosti Qualcomm, v ktorej tvrdili, že výška licencie, ktorú Qualcomm požadoval za

svoje patenty a ktoré sa stali súčasťou štandardu 3G, boli neprimerane vysoké a že spoločnosť sa snažila vylúčiť konkurenčných výrobcov čipov z trhu. Po dvoch rokoch prieskumu Komisia vyšetrowanie ukončila, pretože oznamovatelia postupne svoje žiadosti stiahli.²⁹

8. SAMSUNG ELECTRONICS: NEDODRŽANIE ZÁVÄZKU FRAND

Právo majiteľa patentu nevyhnutného pre normu začať konanie o vydanie zdržovacích žalôb proti konkurentovi predstavuje „negociačnú zbraň“, umožňujúcu získať neprimerane vysoké licenčné poplatky od údajných narušiteľov, a to aj za predpokladu, že vlastník prijal FRAND záväzok. Na druhej strane, ak sa majiteľom SEP odoprie právo na súdnu ochranu prostredníctvom súdnych zákazov, prípadných konkurentov to môže motivovať naťahovať rokovania o odplate za SEP bez akejkoľvek obavy zo žaloby zo strany majiteľa.³⁰

V decembri 2012 Európska komisia³¹ oznámila spoločnosti Samsung Electronics námietky,³² ktoré predstavujú formálny krok pri vyšetrowaní Komisie v súvislosti s podozreniami z porušenia antitrustových pravidiel.³³ Juhokórejský výrobca elektroniky inicioval vo viacerých členských štátoch konania o vydanie zdržovacích žalôb proti spoločnosti Apple z dôvodu porušenia patentov nevyhnutných pre štandard 3G UMTS.³⁴ Podľa Komisie

²⁹ LUNDQVIST, Björn. *Standardization under EU Competition Rules and US Antitrust Laws: The Rise and Limits of Self-Regulation*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing. 2014. ISBN 9781781954850. s. 310.

³⁰ BROWN-SANFORD Christa & FORD R. Bethany. *Post-Huawei FRAND Licensing of Standards-Essential Patents*. [online] 2017. Dostupné na: <http://www.bakerbotts.com/ideas/publications/2016/06/ip-report-post-huawei-frand-licensing>

³¹ EURÓPSKA KOMISIA: Tlačová správa zo dňa 21. 12. 2012: *Antitrust: Commission sends Statement of Objections to Samsung on potential misuse of mobile phone standard-essential patents*. [online] 2012. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1448_en.htm

³² Statement of Objections.

³³ Komisia písomne informuje dotknuté strany o vznesených námietkach. Adresáti môžu preskúmať dokumenty vyšetrovacieho spisu Komisie, odpovedať písomne a požiadať o ústne vypočutie, počas ktorého môžu vyjadriť svoje pripomienky v danej veci pred zástupcami Komisie a vnútroštátnych orgánov na ochranu hospodárskej súťaže.

³⁴ UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) je technológia pre rýchly prenos dát sieťou mobilného operátora.

došlo k zneužitiu dominantného postavenia, pretože Samsung Electronics pred štandardizačnou organizáciou ETSI prijala záväzok poskytnúť licenciu k svojim SEP (kľúčovým pre implementáciu štandardov tretej generácie mobilných telefónov) za FRAND podmienok a spoločnosť Apple sa javila ako ochotná rokovať o týchto licenčných podmienkach. Pokiaľ by nešlo o uvedené *osobitné okolnosti*, právo majiteľa patentu domáhať sa vydania súdneho zákazu proti nelicencovaným používateľom, by Komisia nespochybňovala.³⁵

Samsung následne predložil Komisii návrh svojich záväzkov, ktorými chcel vznesené námietky urovnať. V roku 2014 Komisia prijala záväzok spoločnosti Samsung,³⁶ že sa výrobca nebude počas piatich rokov domáhať súdnych zákazov v EEA na základe svojich SEP, týkajúcich sa smartfónov a tabletov proti spoločnostiam, ktoré budú súhlasiť s licenčným rámcom. Ten predpokladá, že ak sa strany počas najviac 12-mesačného rokovacieho obdobia nedohodnú na licenčných podmienkach, každá sa môže v otázke určenia výšky licencie obrátiť na súd, resp. po vzájomnej dohode na arbitra. Proti záujemcom o licenciu na využívanie SEP, ktorí sa do tohto licenčného rámca zapoja, nebude Samsung navrhovať vydanie súdnych zákazov.

9. HUAWEI V ZTE³⁷

V roku 2015 sa Súdny dvor vyjadril k prejudiciálnej otázke, či majiteľ patentu nevyhnutného pre normu, ktorý vyjadril pred štandardizačnou organizáciou ochotu poskytnúť licencie tretím osobám za FRAND podmienok, zneužíva svoje dominantné postavenie, ak voči porušovateľovi práv z daného patentu uplatňuje súdne nárok na zdržanie sa konania, hoci údajný porušovateľ deklaroval vôľu rokovať o podmienkach takejto licencie.

---

³⁵ Ibid 30.

³⁶ EURÓPSKA KOMISIA: Tlačová správa zo dňa 29. 4. 2014: *Antitrust: Commission accepts legally binding commitments by Samsung Electronics on standard essential patent injunctions*. [online] 2014. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-490_en.htm

³⁷ Rozsudok Súdneho dvora (piata komora) zo 16. 7. 2015 vo veci *Huawei Technologies Co. Ltd./ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH*. (Vec C-170/13). ECLI:EU:C:2015:477.

Predmetom sporu bol európsky patent patriaci spoločnosti Huawei s názvom „metóda a zariadenie na vytvorenie synchronizačného signálu v spojovacom systéme,“³⁸ ktorý bol zahrnutý do normy „Long Term Evolution.“ Spoločnosť sa pritom pred štandardizačnou organizáciou ETSI zaviazala udeliť tretím osobám licenciu za podmienok FRAND.

Spoločnosť ZTE Corp., ktorá uvádza na trh zariadenia vybavené softvérom, na ktorý sa vzťahuje uvedená norma, a Huawei rokovali o podmienkach udelenia licencie k patentu, ale nedospeli k dohode. Huawei následne podala žalobu, v ktorej sa domáhala zdržania sa porušovania práv, poskytnutia účtovných údajov, stiahnutia výrobkov z trhu, ako aj poskytnutia náhrady škody.³⁹ Vnútroštátny súd musel posúdiť, či tým spoločnosť zneužíva svoje dominantné postavenie, čím porušuje článok 102 ZFEÚ.

Súdny dvor s poukazom na svoje predošlé rozhodnutia konštatoval, že výkon výlučného práva vyplývajúceho z práv duševného vlastníctva, a to práva podať žalobu pre porušenie práv, je súčasťou výsad majiteľa patentu, takže výkon takého práva, aj keď ho uskutočňuje podnik s dominantným postavením, nemôže sám osebe predstavovať zneužitie tohto dominantného postavenia.⁴⁰ Za nesporé súd taktiež považuje, že výkon výlučného práva vyplývajúceho z práv duševného vlastníctva, jeho majiteľom môže za výnimočných okolností viesť k zneužitiu v zmysle článku 102 ZFEÚ.⁴¹ Osobitosť sporu vo veci *Huawei v ZTE* podľa súdu spočíva jednak v tom, že predmetný patent je nevyhnutný pre normu vypracovanú organizáciou pre normalizáciu, pričom jej účinkom je, že každý konkurent, ktorý chce vyrábať výrobky v súlade s normou, na ktorú sa uvedený patent vzťahuje, musí tento patent používať.⁴² Druhou osobitnou okolnosťou prípadu, je neodvolateľný záväzok majiteľa SEP prijatý pred štandardizačnou organizáciou a vyjadrujúci ochotu udeliť licenciu za FRAND podmienok.⁴³

---

³⁸ Európsky patent s číslom EP 2 090 050 B 1.

³⁹ Body 21 -27 rozsudku *Huawei v ZTE*.

⁴⁰ Bod 46 rozsudku *Huawei v ZTE*.

⁴¹ Bod 47 rozsudku *Huawei v ZTE*.

⁴² Bod 49 rozsudku *Huawei v ZTE*.

⁴³ Bod 49 rozsudku *Huawei v ZTE*.

S cieľom zabrániť tomu, aby žaloba o zdržanie sa konania alebo smerujúca k uloženiu povinnosti stiahnuť výrobky z trhu mohla byť považovaná za zneužitie v zmysle čl. 102 ZFEÚ, majiteľ SEP musí podľa Súdneho dvora dodržať podmienky, ktorých účelom je zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi dotknutými záujmami.

Podľa rozsudku je vlastník patentu nevyhnutného pre normu oprávnený dožadovať sa, aby súd uložil konkurentovi, ktorý vyrába alebo predáva výrobok porušujúci jeho SEP, stiahnuť výrobky z trhu, resp. zdržať sa konania, až za predpokladu, že:

(1) Vlastník patentu nevyhnutného pre normu upozornil potenciálneho narušiteľa patentu na porušovanie svojich práv. Podľa Súdneho dvora je to primerané vzhľadom na veľký počet SEP a možnosť, že narušiteľ si porušenia SEP nie je vedomý.

(2) Ak potenciálny narušiteľ vyjadril vôľu uzatvoriť licenčnú zmluvu, je na vlastníčkovi patentu nevyhnutného pre normu predložiť potenciálnemu narušiteľovi konkrétnu písomnú ponuku licencie za podmienok FRAND;

(3) Narušiteľ nereagoval na predloženú ponuku v primeranej dobe a dostatočne starostlivým spôsobom.

Údajný porušovateľ práv sa v prípade, že neprijme návrh, ktorý mu bol predložený, môže odvolávať na zneužívajúcu povahu žaloby o zdržanie sa konania alebo smerujúcej k uloženiu povinnosti stiahnuť výrobky z trhu len v prípade, že majiteľovi dotknutého SEP predloží v čo najkratšom čase a písomne konkrétny protinávrh zodpovedajúci podmienkam FRAND.⁴⁴

Môžeme zhrnúť, že vlastník SEP má notifikačnú a ponukovú povinnosť. Následne je na údajnom porušiteľovi, aby sa v súlade s obchodnými zvyklosťami daného odvetvia zaoberal týmto návrhom. Musí konať v dobrej viere, čo vylučuje používanie zdržovacích praktík. Ak porušiteľ neakceptuje návrh vlastníka SEP, musí predložiť svoju písomnú protiponuku, ktorá zodpovedá podmienkam FRAND, inak je majiteľ patentu nevyhnutného pre normu oprávnený iniciovať súdne konanie. Navyše, pokiaľ je protiponuka odmietnutá, narušiteľ musí poskytnúť majiteľovi SEP primeranú zábezpeku, napr. bankovú záruku alebo iný depozit predbežnej sumy licenčných po-

⁴⁴ Bod 66 rozsudku *Huawei v ZTE*.

platkov za minulé aj budúce použitia predmetného SEP. Ak nebola dosiahnutá nijaká dohoda, strany sa môžu dohodnúť, aby sumu licenčného poplatku určila tretia nezávislá osoba.

Súdny dvor dopĺňa, že nemožno údajnému porušovateľovi práv vytýkať, že súbežne s rokovaniami týkajúcimi sa udelenia licencií buď spochybňuje platnosť týchto patentov a/alebo ich nevyhnutnosť pre normu, na ktorej sa podieľajú, a/alebo ich skutočné používanie, alebo si vyhradí možnosť tak urobiť neskôr.⁴⁵

Súdny dvor sa v odôvodnení *Huawei v ZTE* nezaoberal preukazovaním dominantného postavenia Huawei, pretože vnútroštátny súd existenciu dominantného postavenia nespochybnil. Generálny advokát⁴⁶ však vo svojom stanovisku uvádza, že skutočnosť, že podnik je majiteľom SEP, nutne neznamená, že má dominantné postavenie na trhu: „*Hoci skutočnosť, že každý, kto používa normu stanovenú organizáciou pre normalizáciu, musí nutne využívať SEP, takže potrebuje licenciu od majiteľa tohto patentu, môže zakladať vyvrátenú domnienku o existencii dominantného postavenia majiteľa tohto patentu na trhu, domnievam sa, že túto domnienku musí byť možné vyvrátiť konkrétnymi a podrobnými indíciami.*“

Rozhodnutie vo veci *Huawei v ZTE* nadväzuje na prípad *IMS Health*, v ktorom Súdny dvor konštatoval, že je zneužitím dominantného postavenia, ak sa právo duševného vlastníctva použije na zablokovanie prístupu k sekundárnemu (nadväzujúcemu) trhu.⁴⁷ V prípade *Huawei v ZTE* však Súdny dvor nespomína ako podmienku vytvorenie nového typu produktu alebo služby. Za osobitnú okolnosť považuje to, že majiteľ SEP vytvoril u tretích osôb legitímne očakávanie, že im za „*spravodlivých, primeraných a nediskriminačných*“ podmienok poskytne licenciu k patentu nevyhnutnému na dosiahnutie technického štandardu.

---

⁴⁵ Bod 69 rozsudku *Huawei v ZTE*.

⁴⁶ Body 53–58 Návrhov generálneho advokáta Melchior Wathelet prednesené 20. 11. 2014, vo veci C-170/13 *Huawei Technologies Co. Ltd proti ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH*. ECLI:EU:C:2014:2391.

⁴⁷ *Ibid* 25.

10. „POST-HUAWEI“ A OTVORENÉ OTÁZKY

Rozhodnutie *Huawei v ZTE* objasňuje majiteľovi patentu nevyhnutného pre normu ako postupovať, aby sa v súdnom konaní vedenom proti porušiteľovi práv ubránil námietke o zneužití dominantného postavenia. (Na druhej strane, údajný porušiteľ sa nemôže dovolávať obrany prostredníctvom čl. 102 ZFEÚ, ak nesplnil svoje povinnosti opísané v tomto rozsudku.) Vnútroštátne súdy EÚ, predovšetkým nemecké⁴⁸, v rozhodovacej praxi aplikujú rozhodnutie Súdneho dvora a rozhodujú o nadväzujúcich otázkach, ako napr. Musia na seba kroky opísané v rozsudku *Huawei v ZTE* striktné nadväzovať alebo je údajný porušiteľ povinný predložiť FRAND ponuku aj v prípade, keď držiteľ SEP neslnil vlastnú notifikačnú a ponukovú povinnosť tak, ako je opísaná v rozsudku *Huawei v ZTE*?⁴⁹ Postačuje notifikácia materskej spoločnosti údajného porušiteľa práv z patentu?⁵⁰ Ak držiteľ SEP predloží celosvetovú licenčnú ponuku, môže údajný porušiteľ predložiť protiponuku obmedzenú na konkrétnu krajinu?⁵¹ Ak držiteľ patentu nevyhnutného pre normu, ktorý prevzal FRAND záväzok, prevedie práva k SEP na iný subjekt, je nový držiteľ práv k SEP povinný poskytnúť licenciu za FRAND podmienok?⁵²

---

⁴⁸ Podľa White & Case LLP je Nemecko u vlastníkov patentov žiadané fórum na prejednanie európskych patentových sporov. Nemecké súdy boli „štedré“ v udeľovaní predbežných opatrení v konaniach o porušenie práva duševného vlastníctva, nakoľko mali za to, že námietky o zneužití dominantného postavenia nebránia vyhovneniu návrhu, a to ani pokiaľ išlo o spor týkajúci sa patentu nevyhnutného pre normu. (JAMES Killick. *ECJ rips up Orange Book! New standards in Europe for SEP injunctions*. [online] 2015. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <https://www.whitecase.com/sites/whitecase/files/files/download/publications/ecj-rips-up-orange-book-27-july-2015.pdf>).

⁴⁹ Rozhodnutie Oberlandesgericht Düsseldorf zo dňa 13. 1. 2016 vo veci *Sisvel v Haier* (15 U 65/15).

⁵⁰ Rozhodnutie Landgericht Düsseldorf zo dňa 3. 11. 2015 vo veci *Sisvel Wireless Patent Portfolio v Qingdao Haier Group* (4a O 93/14 and 4a O 144/14).

⁵¹ Rozhodnutie Landgericht Mannheim zo dňa 27. 11. 2015 vo veci *Saint Lawrence Comms. GmbH v Deutsche Telekom* (2 O 106/14).

⁵² Podľa Európskej Komisie je dôležité, aby s prevodom práv k SEP prešli na nadobúdateľa aj FRAND záväzky prevodcu. (EURÓPSKA KOMISIA: Tlačová správa zo dňa 10. 12. 2009. *Commission Welcomes ICom's Public FRAND Declaration* [online] 2009. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-09-549_en.htm

11. ZÁVER

Stanovenie štandardu prináša výhody nielen výrobcom, ktorých produkty získajú lepšie postavenie na trhu, ale aj spotrebiteľom, ktorí majú väčší výber porovnateľných a vzájomne kompatibilných produktov. Bez stanovenia štandardov by si naše (nielen elektronické) zariadenia vyžadovali dodatočné konektory, pluginy, konvertory, čo by zvýšilo náklady na ich využívanie. Štandardy sú obzvlášť dôležité na trhu smartfónov, a to z dôvodu sieťovej externality,⁵³ pri ktorej hodnota zariadenia pre používateľa stúpa s narastajúcim počtom používateľov daného (resp. kompatibilného) typu zariadenia. Každý nový používateľ získava nielen benefit pre seba samého, ale aj pre ostatných používateľov.

Huawei v ZTE je pragmatické rozhodnutie smerujúce k vyváženiu záujmov držiteľov patentov nevyhnutných pre normu a subjektov, ktoré chránenu technológiu (nevyhnutnú pre dosiahnutie štandardu potvrdeného štandardizačnou organizáciou) implementujú. Súdny dvor sa výrazne odklonil od nemeckej *patentee-friendly* judikatúry,⁵⁴ ktorá prevažne vyhovávala žalobám držiteľov patentov, pretože používateľov zaťažovala značným dôkazným bremenom. Museli preukázať, že predložili licenčnú ponuku, ktorú držiteľ práv nemohol rozumne odmietnuť a že zaplatili licenčné poplatky do zálohy. Rozsudok *Huawei v ZTE* sa čiastočne odlišil aj od *user-friendly* prístupu Európskej komisie v konaniach *Samsung*⁵⁵ a *Motorola*⁵⁶, v ktorých Komisia očakáva od vlastníka SEP, že bude proaktívny a formálne vyzve používateľa k rokovaniu o odplate, pričom ochota používateľa k uzatvoreniu licenčnej zmluvy sa prezumovala a dôkazné bremeno o opaku niesol vlastník SEP. Súdny dvor dodržiavajúc princíp *non ultra peti-*

⁵³ PAGE, H. William & LOPATKA, E. John. Network Externalities In *Encyclopedia of Law & Economics*. 760, 952-980 [online] 1999. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <http://reference.findlaw.com/lawandeconomics/0760-network-externalities.pdf>

⁵⁴ Rozsudok Bundesgerichtshof zo dňa 6. 5. 2009 vo veci *Orange Book Standard* (KZR 39/06).

⁵⁵ Rozhodnutie Európskej komisie zo dňa 29. 4. 2014 vo veci *Samsung* (Case AT.39939) [online] 2014. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39939/39939_1501_5.pdf

⁵⁶ Rozhodnutie Európskej komisie zo dňa 29. 4. 2014 vo veci *Motorola*. (Case AT.39985) [online] 2014. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39985/39985_928_16.pdf

ta, neobjasnil vzťah medzi vlastníctvom práv k SEP a dominantným postavením na trhu,⁵⁷ ani sa bližšie nezaoberal určiteľnosťou FRAND záväzku.

Pokiaľ ide o vzťah medzi právom duševného vlastníctva a hospodárskej súťaže, v súčasnosti prevláda názor, že právo duševného vlastníctva a jeho vplyv na trhové súťaž majú byť vo všeobecnosti akceptované, čo však neznamená, že výkon týchto práv nepodlieha kontrole súťažného práva.⁵⁸ Iniciovanie zdržovacej žaloby majiteľom patentu nemôže samo osebe predstavovať zneužitie dominantného postavenia. Výkon práv duševného vlastníctva narúša hospodársku súťaž iba za osobitných okolností.

Rozsudok *Huawei v ZTE* nadväzuje na teóriu osobitných okolností, ktorá bola použitá pri posúdení, či je odmietnutie poskytnutia licencie v súlade s článkom 102 ZFEÚ v rozhodnutiach *Magill* a *IMS Health*. Uvedenú doktrínu Súdny dvor v *Huawei v ZTE* výkladom mení (napr. sa nezoberá podmienkou vytvorenia nového produktu) a upravuje pre prípad patentov nevyhnutných pre normu, ktorých status bol podmienený FRAND vyhlásením.

12. ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

12.1 LITERATÚRA

- [1] AHLBORN, Christian, EVANS, S. David a PADILLA, A. Jorge. The Logic & Limits of the "Exceptional Circumstances Test" in *Magill* and *IMS Health*. In: *Fordham International Law Journal*. 2004, Vol. 28. 1109-1156 s.
- [2] CZAPRACKA, Katarzyna. *Intellectual property and the limits of antitrust: a comparative study of US and EU approaches*. Cheltenham: Edward Elgar, 2009, 168 s. ISBN 9781847209252.
- [3] KUR, Annette & DREIER, Thomas. *European intellectual property law: text, cases and materials*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2013, 592 s. ISBN 9781848448797.
- [4] LUNDQVIST, Björn. *Standardization under EU Competition Rules and US Antitrust Laws: The Rise and Limits of Self-Regulation*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing. 2014, 496 s. ISBN 9781781954850.

---

⁵⁷ Pri určovaní dominance sa vychádza z definície relevantného trhu, podielu podnikateľa na tomto relevantnom trhu, jeho vývoja, zohľadňujú sa však aj ďalšie faktory ako štruktúra trhu, bariéry vstupu na trh a vyrovnávacía kúpna sila.

⁵⁸ KUR, Annette & DREIER, Thomas. *European intellectual property law: text, cases and materials*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2013. ISBN 9781848448797. s 393.

[5] PETIT, Nicolas. EU Competition Law Analysis of FRAND Disputes in *The Cambridge Handbook of Technical Standardization Law*, Jorge L. Contreras, ed., Cambridge University Press, Forthcoming 2017.

[6] STAMATOUDI, A. Irini. *Copyright and multimedia products: a comparative analysis*. Cambridge: Cambridge University Press, 2002, 335 s. ISBN 0521808197.

12.2 PRÁVNE PREDPISY

[7] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. 4. 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mím. vyd. 17/002, s. 32).

12.3 JUDIKATÚRA

[8] Rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev zo dňa 6. 4. 1995 vo veci *Radio Telefis Eireann (RTE) a Independent Television Publications Ltd (ITP) v Commission of the European Communities*. (spojené konania C-241/91 P and C-242/91 P).

[9] Rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev zo dňa 29. 4. 2004 vo veci *IMS Health GmbH & Co. OHG*. (C-418/01).

[10] Rozsudok Všeobecného súdu (druhá komora) z 27. 6. 2012 vo veci *Microsoft Corp. proti Európskej komisii*. (T-167/08). ECLI:EU:T:2012:323.

[11] Rozsudok US District Court Western District of Washington at Seattle zo dňa 25. 4. 2013 vo veci *Microsoft Corp. v Motorola, Inc.* (C10-1823JLR).

[12] Rozsudok High Court of Justice zo dňa 5. 4. 2017 vo veci *Unwired Planet International Ltd v Huawei Technologies Co. Ltd and Huawei Technologies (UK) Co. Ltd* (EWHC 711 (Pat)).

[13] Rozsudok Súdneho dvora (piata komora) zo 16. 7. 2015 vo veci *Huawei Technologies Co. Ltd/ZTE Corp., ZTE Deutschland GmbH*. (C-170/13). ECLI:EU:C:2015:477.

[14] Rozhodnutie Oberlandesgericht Düsseldorf zo dňa 13. 1. 2016 vo veci *Sisvel v Haier* (15 U 65/15).

[15] Rozhodnutie Landgericht Düsseldorf zo dňa 3. 11. 2015 vo veci *Sisvel Wireless Patent Portfolio v Qingdao Haier Group* (4a O 93/14 and 4a O 144/14).

[16] Rozhodnutie Landgericht Mannheim zo dňa 27. 11. 2015 vo veci *Saint Lawrence Comms. GmbH v Deutsche Telekom* (2 O 106/14).

[17] Rozsudok Bundesgerichtshof zo dňa 6. 5. 2009 vo veci *Orange Book Standard*. (KZR 39/06).

[18] Rozhodnutie 2007/53/ES, ktoré sa vzťahuje na konanie podľa článku 82 [ES] a článku 54 Dohody o EHP vedené proti spoločnosti Microsoft Corp. (COMP/C-3/37.792 – Microsoft) (Ú. v. EÚ L 32, 2007, s. 23).

12.4 ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- [19] BROOKS Roger G. & GERADIN Damien. *Taking Contracts Seriously: The Meaning of the Voluntary Commitment to Licence Essential Patents on “Fair and Reasonable” Terms*. [online] 2010. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: https://www.cravath.com/files/Uploads/Documents/Publications/3233990_1.pdf
- [20] BROWN-SANFORD Christa & FORD R. Bethany. *Post-Huawei FRAND Licensing of Standards-Essential Patents*. [online] 2017. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <http://www.bakerbotts.com/ideas/publications/2016/06/ip-report-post-huawei-frand-licensing>
- [21] EUROPEAN TELECOMMUNICATIONS STANDARDS INSTITUTE: *ETSI Intellectual Property Rights Policy*. [online] 2017. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na <http://www.etsi.org/images/files/IPR/etsi-ipr-policy.pdf>
- [22] EURÓPSKA KOMISIA: *Správa o politike hospodárskej súťaže za rok 2008*. [online] 2009. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-09-1241_sk.pdf
- [23] EURÓPSKA KOMISIA: *DG Competition discussion paper on the application of Article 82 of the Treaty to exclusionary abuses*. [online] 2005. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/discpaper2005.pdf>
- [24] EURÓPSKA KOMISIA: Tlačová správa zo dňa 21. 12. 2012: *Antitrust: Commission sends Statement of Objections to Samsung on potential misuse of mobile phone standard-essential patents*. [online] 2012. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1448_en.htm
- [25] EURÓPSKA KOMISIA: Tlačová správa zo dňa 29. 4. 2014: *Antitrust: Commission accepts legally binding commitments by Samsung Electronics on standard essential patent injunctions*. [online] 2014. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-490_en.htm
- [26] EURÓPSKA KOMISIA: Tlačová správa zo dňa 10. 12. 2009. *Commission Welcomes IP-Com’s Public FRAND Declaration’* [online] 2009. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-09-549_en.htm
- [27] EURÓPSKA KOMISIA: Rozhodnutie zo dňa 29. 4. 2014 vo veci *Samsung* (Case AT.39939) [online] 2014. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39939/39939_1501_5.pdf
- [28] EURÓPSKA KOMISIA: Rozhodnutie zo dňa 29. 4. 2014 vo veci *Motorola* (Case AT.39985) [online] 2014. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39985/39985_928_16.pdf
- [29] JAMES Killick. *ECJ rips up Orange Book! New standards in Europe for SEP injunctions*. [online] 2015. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <https://www.whitecase.com/sites/whitecase/files/files/download/publications/ecj-rips-up-orange-book-27-july-2015.pdf>

[30] MAUME, Philipp. Huawei ./ ZTE, or, how the CJEU closed the Orange Book. In: *Queen Mary Journal of Intellectual Property*. Online ISSN 20459815 [online] 2016. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <https://www.elgaronline.com/view/journals/qmjip/6-2/qmjip.2016.02.04.xml>

[31] PAGE, H. William & LOPATKA, E. John. Network Externalities In: *Encyclopedia of Law & Economics*. 760, 952-980 [online] 1999. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <http://reference.findlaw.com/lawandeconomics/0760-network-externalities.pdf>

[32] THE MAX PLANCK INSTITUTE FOR INTELLECTUAL PROPERTY, COMPETITION AND TAX LAW: *Comments of the Max Planck Institute for Intellectual Property, Competition and Tax Law (Munich) on the DG Competition discussion paper of December 2005 on the application of Article 82 of the EC Treaty to exclusionary abuses* [online] 2006. [cit. 30. 9. 2017] Dostupné na: <http://ec.europa.eu/competition/antitrust/art82/047.pdf>

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).
